Hörselskadades Riksförbund

Effektrapport
för Hörselskadades Riksförbund (HRF) 2025

Namn: Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Organisationsnummer: 802004–4510

Juridisk form: Ideell förening

1. Vad arbetar vi för?

1.1. Vår vision och våra mål

HRF arbetar för ett hörselsmart samhälle där alla hörselskadade kan leva i full delaktighet och jämlikhet. Vi vill att människor ska få hörselvård utifrån sina behov, kunna ta del av information och samtal samt delta i arbetsliv och sociala sammanhang på lika villkor.

För att nå visionen arbetar HRF för en hörselvård att lita på, hörselsmart utformning av samhället, delaktighet i utbildning, ett hållbart och hörselsmart arbetsliv samt tillgänglig och trygg vård och omsorg. Vi främjar också kunskap, forskning och utveckling som kan förbättra hörselskadades livsvillkor.

De insatser som beskrivs i denna rapport har följande mål:

- Mer jämlik tillgång till hörselvård och hjälpmedel.
- Stärkt kunskap och handlingsförmåga hos enskilda hörselskadade.
- Mer textad information och bättre möjligheter att delta i digitala möten.
- Ökad gemenskap på tillgängliga mötesplatser.

1.2. Målgruppen och dess roll i förändringen

HRF är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden intresseorganisation för personer med hörselnedsättning, tinnitus, ljudöverkänslighet och Menières sjukdom. Vi är också till för föräldrar till hörselskadade barn och andra närstående.

Medlemmar och förtroendevalda bidrar med erfarenheter, påverkar beslutsfattare och skapar lokala mötesplatser. Hörselskadade är därmed både mottagare av stöd och en drivande kraft i förändringen. Genom att dela kunskap och erfarenheter stärker de också varandras möjligheter att påverka sin vardag.

1.3. Rapportens avgränsning

Denna rapport beskriver utvalda insatser i Sverige under 2025: arbetet för jämlik hörselvård, Hörsellinjens rådgivning samt satsningar på textning, digitala möten och tillgänglig gemenskap.

2. Vad har vi gjort?

2.1. Insatser och genomförande

2.1.1. Jämlik hörselvård

HRF kartlade hörselvårdsavgifter och väntetider, publicerade analyser och faktablad samt drev opinionsbildning och dialog med beslutsfattare. Vi lyfte regionala skillnader och drev krav på att hörselvårdsavgifter ska omfattas av högkostnadsskyddet och att vård ska ges på lika villkor inom vårdgarantin.

Vi lämnade remissvar och deltog i arbetet med Socialstyrelsens nationella strategi för rehabilitering och habilitering. Där uppmärksammade vi bland annat hinder inom hjälpmedelsområdet, särskilt när det gäller arbetshjälpmedel.

Genom utbildningar och webbinarier gav vi medlemmar och förtroendevalda kunskap och verktyg för att påverka lokalt och regionalt.

2.1.2. Hörsellinjen

Hörsellinjen erbjöd personlig, oberoende och individanpassad rådgivning om bland annat hörapparater, hörselnedsättning, tinnitus, hörselvård, hjälpmedel och tillgänglighet.

Under året registrerades 2 849 rådgivningskontakter, varav 1 414 via telefon och 1 435 digitalt. De olika kontaktvägarna gav människor möjlighet att söka råd på det sätt som passade dem.

2.1.3. Alla kan texta

Genom webbinarier, utbildningar, filmer, kampanjer och allakantexta.se spred HRF kunskap och praktiska verktyg för autotextning. Arbetet riktade sig till kommunikatörer, verksamhetsansvariga och andra som kan påverka om information och möten textas.

I arbetet ingick också 371 textningsambassadörer och samarbeten med bland andra Almedalsveckan och Microsoft Sverige.

2.1.4. Digitalisering där vi hör till

Med stöd från Allmänna arvsfonden tog HRF fram en utbildningsportal med kurser, checklistor, steg-för-steg-guider och studiecirkelhandledningar om hörselsmarta digitala möten.

Cirka 200 personer deltog i projektets aktiviteter. Satsningen riktade sig till digitala nybörjare som ville känna sig tryggare i att delta i och själva arrangera digitala möten.

2.1.5. Tillgänglig gemenskap

Med stöd från Socialstyrelsen arbetade HRF för att motverka ofrivillig ensamhet genom att utveckla föreningsverksamheten och öka tillgängligheten på mötesplatser. Totalt deltog 215 personer i digitala, regionala och nationella utbildningsaktiviteter.

Genom Slingkollen utbildade vi samordnare och spred kunskap för fler och bättre teleslingor. Vi utvecklade också stöd för föreningarnas verksamhet, bland annat en inspirationsbank och samtalskonceptet *Bli vän med din hörsel – Menières sjukdom*.

3. Vad har det skett för förändring?

3.1. Utfall och betydelse för målgruppen

3.1.1. Jämlik hörselvård

HRF:s krav på minskade skillnader inom hjälpmedelsområdet har tagits med i Socialstyrelsens nationella strategi för rehabilitering och habilitering. Genom att föra fram hörselskadades erfarenheter och behov har HRF bidragit till att frågan fått plats i strategin.

3.1.2. Textning

Av 39 tidigare webbinariedeltagare som svarade uppgav 38 att de textar i dag och att de haft stor nytta av webbinarierna. Jämförelsen av textningen i Almedalen visar en ökning från 3 till 4 procent av programpunkterna.

Mer textad information ger hörselskadade bättre möjlighet att ta del av innehållet. Svaren från webbinariedeltagarna visar att HRF:s praktiska stöd har varit till nytta i deras arbete med textning.

3.1.3. Gemenskap

Uppföljningen visar att fler medlemmar har deltagit i föreningsverksamheten och att föreningarna har fått kontakt med medlemmar som tidigare inte deltagit. Fler har också visat intresse för att engagera sig.

Framför allt från samtalsträffarna rapporteras ökad social samvaro och stärkt självförtroende hos deltagarna. Det visar värdet av mötesplatser där hörselskadade kan dela erfarenheter och känna gemenskap med andra i samma situation.

3.1.4. Hörsellinjen

Under 2025 gav Hörsellinjen personlig och oberoende vägledning genom 2 849 kontakter. Trots begränsad bemanning och periodvis stängd telefonrådgivning fick människor stöd i frågor om hörsel, hjälpmedel och tillgänglighet.

Rådgivningen ger kunskap och vägledning för att hitta rätt stöd och ta nästa steg i den egna situationen. Kontakterna ger samtidigt HRF direkt kunskap om de frågor och hinder som hörselskadade möter i vardagen.

3.1.5. Digitala möten

Genom utbildningsportalen finns nu kurser, guider och checklistor samlade för den som vill delta i eller arrangera hörselsmarta digitala möten.

Materialet finns kvar efter projektet och kan användas i föreningarnas fortsatta verksamhet. Studiecirkelhandledningarna ger också möjlighet att lära tillsammans och pröva digitala mötesformer i grupp.

4. Hur har vi bidragit till förändringen?

4.1. Kunskap och erfarenheter som påverkar beslut

HRF för in hörselskadades perspektiv i dialogen med politiker, myndigheter och andra beslutsfattare. Genom kartläggningar, remissvar och konkreta beskrivningar av hinder inom hörselvården och hjälpmedelsområdet ger vi beslutsfattare kunskap för att förbättra villkoren.

Det nationella arbetet förstärks av medlemmar och förtroendevalda som driver frågorna lokalt och regionalt. På så sätt kombineras förbundets kunskap med erfarenheter från olika delar av landet.

4.2. Praktiska verktyg som används i vardagen

Textningsutbildningarna kombinerade kunskap med praktiska verktyg som deltagarna uppger att de har haft stor nytta av. Hörsellinjens rådgivning utgår från den enskildes situation och ger vägledning bland olika alternativ för vård, stöd och tillgänglighet.

Genom utbildningar och samtalsmetoder ger HRF också föreningarna stöd för att skapa verksamhet där hörselskadade kan dela erfarenheter, bygga gemenskap och engagera sig.

4.3. Kunskap och metoder som lever vidare

Genom textningsambassadörerna, allakantexta.se och utbildningsportalen finns kunskap och praktiska verktyg kvar även efter projektinsatserna.

Medlemmar och förtroendevalda kan använda dem i lokal verksamhet, vilket ger förutsättningar för fortsatt spridning och nytta. Samtalskoncept och utbildade samordnare ger föreningarna verktyg för att fortsätta utveckla tillgängliga mötesplatser.

5. Hur vet vi att vi gör rätt saker?

5.1. Uppföljning och lärande

HRF följer verksamheten genom kartläggningar, statistik, enkäter och återkoppling från deltagare och föreningar. Genom Hörsellinjen och kontakterna med medlemmar får vi direkt kunskap om hörselskadades behov och de hinder de möter.

Tillsammans hjälper dessa erfarenheter oss att prioritera insatser och utveckla arbetet för bättre livsvillkor för hörselskadade.

5.2. Vad har vi lärt oss och vad har fungerat?

Nationellt påverkansarbete och lokalt engagemang stärker varandra i arbetet för jämlik hörselvård. Kartläggningar ger en gemensam faktagrund, medan medlemmarnas erfarenheter visar hur villkoren påverkar vardagen.

Textningsutbildningarna visar värdet av att kombinera kunskap med enkla, praktiska verktyg som deltagarna kan använda i sina verksamheter. Samtalsträffarna har bidragit till gemenskap och engagemang genom att ge hörselskadade möjlighet att dela erfarenheter och stärka varandra.

5.3. Vad kan förändras?

Årets erfarenheter visar hur insatserna kan nå fler och få större genomslag. För digitala nybörjare behöver utbildningar om hörselsmarta möten kombineras med stöd i grundläggande digital användning.

Arbetet i Almedalen visar att information om textning behöver kombineras med praktisk vägledning och prioriteringar hos arrangörerna. För att textning ska bli vanligare behöver den vara en självklar del av planeringen.

Hörsellinjens verksamhet visar samtidigt värdet av att erbjuda flera kontaktvägar, så att människor kan söka råd på det sätt som passar dem.

5.4. Hur sprider vi kunskapen?

Genom utbildningsportalen, allakantexta.se och textningsambassadörerna lever kunskapen vidare och kan användas av fler. Föreningar och förtroendevalda omsätter utbildningar och metoder i lokal verksamhet.

Erfarenheterna från Hörsellinjen bidrar också till HRF:s information och påverkansarbete, så att enskildas frågor och behov får betydelse i arbetet för förändring.

5.5. Resurser

Gåvor från privatpersoner, medlemmars och förtroendevaldas engagemang samt förbundets kompetens är grunden för HRF:s arbete.

Stöd från Allmänna arvsfonden har finansierat projektet *Digitalisering där vi hör till*, och stöd från Socialstyrelsen har bidragit till arbetet mot ofrivillig ensamhet.

Genom utbildningar, praktiska verktyg och stöd till föreningarna får resurserna spridning och kommer hörselskadade till nytta lokalt.